

Aan
de gemeenteraad

Datum 23 juli 2019
Ons kenmerk
Betreft Vaststellen Kadernota 2020

Vergadering van 24 juli 2019
Portefeuillehouder: Wethouder1 van Dordrecht
Begrotingsprogramma Financiën van Dordrecht
Pijler Bestuur en Middelen
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur en Organisatie - Centraal Bedrijfsbureau
Auteur: Leontine van der Schans
E-mail: al.schans-voorberg@drechtsteden.nl

Voorgesteld besluit

de Kadernota 2020, inclusief de aan de Groeiagenda gekoppelde financiële strategie, vast te stellen;

de voor de begroting relevante mutaties te verwerken in de Begroting 2020.

Raadsvoorstel

Wat is het doel?

De kadernota markeert de jaarlijkse start van de gemeentelijke sturingscyclus. Daarbij stelt uw raad de kaders vast waarbinnen de begroting voor het nieuwe jaar moet worden uitgewerkt. Met deze Kadernota faciliteren wij het kaderstellend debat, opdat u vroegtijdig uw standpunten in kunt brengen voor de op te stellen begroting. Ook dit jaar zijn er daarom twee verschillende momenten uitgetrokken voor de bespreking van de Kadernota. Uw Algemene Beschouwingen kunnen leiden tot kaderstellende uitspraken en het indienen van moties en/of amendementen.

De Kadernota 2020 wordt, net als voorgaande P&C-producten, digitaal opgeleverd als website. Op de website <https://dordrecht2020.kadernota.nl> kunt u de Kadernota 2020 digitaal raadplegen. Alle digitale P&C-producten zijn overigens te raadplegen via het Dordtse portaal van de P&C-producten <http://dordrecht.pcportal.nl/> (tevens te vinden via de knop 'beleid en financiën1'). Als u graag een geprinte of PDF-versie wilt van onderdelen van de Kadernota, kunt u deze zelf samenstellen, opslaan en afdrukken via de 'printknop' op de website. Zo kunt u gericht pagina's op de website selecteren om als PDF-versie op te slaan of af te drukken. Dit is in lijn met de ingezette digitalisering van de P&C-producten en ter voorkoming van onnodig (veel) papierverbruik.

Wat zijn per beslispoint de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Nu samen verantwoordelijkheid nemen voor de toekomst

Voor u ligt de Kadernota 2020. Een nota waarin we vooruit kijken; met voorstellen voor de nabije toekomst, zodat u de kaders kunt vaststellen waarbinnen opgaven en ambities voor het komende jaar én de financiële vertaling hiervan hun uitwerking krijgen in de Begroting 2020. Maar ook met een richting voor de langere termijn: de Kadernota 2020 is vormgegeven in het licht van de Groeiagenda, waarbij we de ambities voor 2030 als rode draad nemen voor de keuzes voor 2020 en de jaren daarna. Want zoals we bij Begroting 2019 concludeerden, is voor een gezonde financiële huishouding de groei van de stad een randvoorwaarde.

Blijven inzetten op groei

De focus ligt op het groeien naar de stad die we in 2030 willen zijn: een groene, levendige stad met circa 140.000 veerkrachtige inwoners met een hoger welvaartsniveau en sociaaleconomisch in balans. Dat doen we met een agenda die meelift op het gunstige economisch tij en gebaseerd is op de potentie van de stad, met haar aantrekkelijke ligging (poort van de Randstad én uitzonderlijke natuur) en kwalitatief hoge voorzieningenniveau.

De Groeiagenda is ook een agenda die is ingegeven door urgentie: het financieel perspectief staat onder druk en juist het doorzetten van de groeiambities is een randvoorwaarde om deze tendens te keren. Dat vraagt om lef, realisatiekracht en om investeringen. Zeker nu door recente ontwikkelingen in het sociaal domein bij vrijwel alle gemeenten in het land en ook in Dordrecht en de Drechtsteden het financiële beeld nog verder onder druk staat.

Er staat al veel in de steigers

Een ambitieuze agenda vraagt veel van ons allemaal. In het afgelopen jaar hebben we met elkaar, bestuur én in de ambtelijke organisatie, laten zien dat we de schouders eronder willen zetten, het tempo op kunnen schroeven en bereid zijn om ook bij de complexe vraagstukken stappen te maken. Dat we er zelf in geloven, straalt af op onze partners. Soms al zichtbaar in de stad, soms alleen nog op papier.

De stad is volop in beweging: met de ontwikkelingen op Campus Leerpark/Gezondheidspark, waar in 2018 de tweede tijdelijke 'Maakbar' is geopend. Met een investeerder die zich mogelijk verbindt aan de realisatie van een blijvende "Maakfabriek" voor tech-startups en onderwijsinstellingen (DaVinci en naar verwachting op termijn ook het samenwerkingsverband hoger onderwijs). Bovendien is de nieuwe halte Campus Leerpark-Gezondheidspark inmiddels in de plannen van NS/ProRail opgenomen, wat de toekomstige bereikbaarheid van dit gebied versterkt en het tot een extra aantrekkelijke woon- en werklocatie maakt. Ook winst voor de groei van de stad: Rijkswaterstaat is gestart met het grootschalig onderhoud aan de N3. Dat geeft nu overlast, maar zorgt er op termijn voor dat deze belangrijke verbindingsweg er straks weer als nieuw bij ligt en bijdraagt aan een betere en duurzamere bereikbaarheid van de stad en de regio's. De ambitie voor de groei van 4.000 banen in deze periode is inmiddels voor ongeveer een kwart ingevuld. PostNL opent dit jaar een nieuw distributiecentrum op de Dordtse Kil II en biedt werk voor 400 mensen, het (levensmiddelen) distributiecentrum van Boon start op Dordtse Kil III en is goed voor circa 300 arbeidsplaatsen en op Amstelwijck opent het Nederlandse hoofdkantoor van Besix - een internationaal opererend Belgisch aannemersbedrijf - de deuren (met rond de 80 banen). In de binnenstad groeit het aantal horecazaken, wat naast een steeds aangenamer verblijf in onze binnenstad zorgt voor de nodige werkgelegenheid. Daarnaast verwachten we dit jaar nog de eerste contracten te kunnen sluiten met logistieke bedrijven voor het DistriPark (voorheen Dordtse Kil IV).

We blijven onverminderd inzetten op het aan het werk helpen van mensen die afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Het samenwerkingsverband 'Perspet', waarin we de krachten van Sociale Dienst en de Drechtsteden bundelen, biedt potentie om medewerkers via leerwerktrajecten naar banen in de productie en logistiek, personenvervoer, schoonmaak, callcenters en de zorg te begeleiden. Daarbij is het belangrijk dat werk loont en dat armoede en schulden in onze stad worden teruggebracht. Dat willen wij de komende jaren samen met onze maatschappelijke partners bereiken.

De woningbouw komt zichtbaar op gang: tot maart 2019 zijn er 478 woningen gebouwd en momenteel zijn aannemers op diverse plekken in de stad aan de slag met de realisatie van nog eens honderden woningen. En dat is nog maar het begin. Om verdere groei te faciliteren zetten we afgelopen maanden in op toename van de planvoorraad en met succes: in negen maanden tijd groeit de planvoorraad met 1.770 woningen naar in totaal 5.300. Een belangrijk signaal richting investeerders en ontwikkelaars dat in Dordrecht volop mogelijkheden zijn om hun projecten te realiseren.

Het is zaak om de ambities in groei van het inwoneraantal op korte termijn waar te maken en de beoogde 4.000 woningen ook daadwerkelijk te realiseren. Want een planvoorraad is nog niet direct een woning. Dit jaar en volgend jaar moet alles uit de kast om een bouwvolume van 1.000 woningen per jaar mogelijk te maken. De start van de raadscommissie Grote Projecten en het

besluit om de Crisis- en Herstelwet te benutten, bieden hiervoor een goed vertrekpunt. We moeten nu aan de slag met het stellen van de benodigde kaders voor de gevonden locaties (m.n. bestemmingsplannen) en de beleidsaanpassingen doorvoeren die de realisatie van de plannen mogelijk maken. Ook zijn we volop in gesprek met corporaties om te versnellen in het terugbouwen van gesloopte sociale huurwoningen en het bouwen van 400 extra woningen in verband met de groeistrategie. De planning voor de benodigde besluiten ligt klaar. Deze is strak, maar zeker haalbaar als wij als raad en college hierin de krachten bundelen en de stad blijven meenemen in de noodzaak en de kansen van een groeiende stad.

Doorpakken en scherper kiezen

De vaart zit erin en dat moet ook. Het financieel perspectief op korte termijn staat onder druk. Het eindsaldo van de Begroting 2019 gaf voor de jaren 2020 en 2021 nog ruimte. In deze Kadernota is deze ruimte niet meer aanwezig door oplopende kosten op onder andere het sociaal domein. Dat betekent dat deze Kadernota vraagt om doorpakken en keuzes maken om de begroting sluitend te krijgen.

Na jaren waarin de kosten in het sociaal domein (WMO, Jeugdhulp en Participatie) door innovatief werken en voldoende rijksmiddelen beheersbaar waren, zien we dat de kosten op het gebied van leugdhulp en WMO de komende jaren verder oplopen. In de regio hebben we daarom afgesproken om een ambtelijke taskforce beleidskeuzes in beeld te laten brengen, gericht op de beheersing van de kostenontwikkeling en recht doende aan de ondersteuningsbehoefte van onze inwoners (uiterlijk 1 juli a.s. wordt dit advies uitgebracht). De kostenstijging wordt overigens bij vrijwel alle gemeenten in het land gevoeld. Het is dan ook de verwachting dat er via het gemeentefonds door het Rijk (deels) gecompenseerd zal worden voor de tekorten op het sociaal domein. De VNG voert een landelijke lobby om bij de aankomende voorjaarsnota van het Rijk een tegemoetkoming voor de tekorten in het sociaal domein te krijgen.

In deze kadernota treft u opties aan, die ingezet kunnen worden als bovenstaande stappen nog niet tot een sluitend meerjarenperspectief leiden. Dit betreft het beperken van het aantal beleidswensen en de looptijd hiervan, maar ook maatregelen die in de nabije toekomst de inkomsten van de gemeente vergroten, zoals het stapsgewijs verhogen van de OZB, waarbij we de ambitie van lage lokale lasten niet uit het oog verliezen. Als de inzet van de taskforce en compensatie vanuit het Rijk leiden tot nieuwe financiële resultaten, dan worden deze alsnog verwerkt in de Begroting 2020 en kan opnieuw worden gewogen tussen de OZB verhoging, het niet doorzetten van de beleidswensen en eventuele andere onderwerpen.

Op de langere termijn kiezen we voor een financiële strategie die de randvoorwaarden creëert, waarbinnen de ambities voor 2030 kunnen worden waargemaakt, uiteraard met behoud van een gezonde financiële huishouding. Een stad die groeit vraagt om forse investeringen die vaak pas op de middellange termijn merkbaar effect hebben: inwoners met veerkracht, een sociaaleconomisch sterkere stad, een vitale stad. De verwachte opbrengst van de verkoop van de Eneco-aandelen biedt een unieke kans om een impuls te geven aan de stad. Een impuls die daadwerkelijk het verschil maakt voor de toekomstige generaties inwoners en werkgevers, die in Dordt hun thuis en hun uitvalsbasis vinden. Bij deze Kadernota treft u de financiële kaders aan voor de inzet van de verwachte opbrengst van de Eneco-middelen, zodat we vervolgens in de loop van het jaar de beelden hierover stap voor stap concretiseren en op tijd gesteld staan voor de besluiten die we naar verwachting in 2020 hierover moeten nemen.

Kortom: Het financieel perspectief staat onder druk. Dit onderstreept het belang om samen, raad en college, de groeiambities door te zetten, te voorzien in de randvoorwaarden voor de groei van de stad en samen met bekende én nieuwe publieke en private partners deze tendens te keren. Dat betekent scherp kiezen in de bestemming van middelen en daadkrachtig en met rechte rug inzetten op de soms lastige ingrepen die nodig zijn om te groeien naar de stad die we in 2030 willen zijn.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

In de Kadernota 2020 zijn nog geen definitieve cijfers opgenomen uit de Meicirculaire 2019. Deze is pas begin juni beschikbaar. Net als andere jaren stellen wij voorafgaand aan de

Zaaknummer

raadsbehandeling van de kadernota een raadsinformatiebrief op met daarin de accresontwikkeling en de doorwerking naar de Dordtse begroting.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Niet van toepassing.

Hoe wordt dit betaald?

Niet van toepassing.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Na vaststelling van de Kadernota 2020 vertalen wij de door u vastgestelde kaders en richtinggevende uitspraken in de Begroting 2020. Wij leggen de Begroting 2020 in november aan uw raad voor.

De RAAD van de gemeente DORDRECHT ;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van dinsdag 23 juli 2019 inzake Vaststellen Kadernota 2020;

b e s l u i t :

de Kadernota 2020, inclusief de aan de Groeiagenda gekoppelde financiële strategie, vast te stellen;

de voor de begroting relevante mutaties te verwerken in de Begroting 2020.

Aldus besloten in de openbare vergadering van woensdag 24 juli 2019,

Bijlagen

1. 20190122 PP gemeenteraad 22 januari.ppt
2. Antwoorden 2e ronde vragen Kadernota 2020.docx
3. Antwoorden def technische vragen Kadernota 2020 1e ronde.docx
4. Kadernota 2020 - memo aan raad extra 300.000 def.doc